

TORONYIRÁNY

XVII. 43.

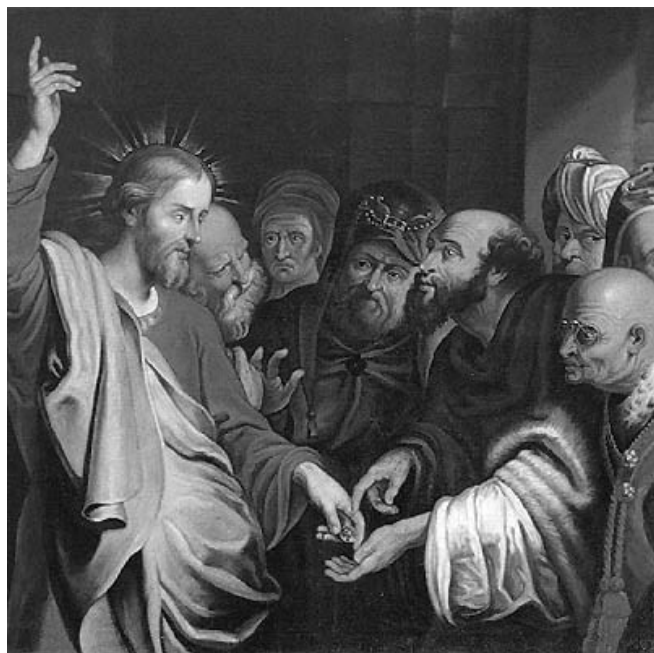
2023. október 22.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESETŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 29. vasárnap A Missziók vasárnapja

Október 28. Szent Simon és Szent Júdás Tádé apostolok

Isten képmása nem azonos módon ismerhető fel a teremtésben és fiában, aki Atyjához lényegileg hasonló: Isten szava, aki által minden teremtett... Így egy császár képe is más módon van egy pénzmérem, mint a fiában. Biztosan mindkét esetben képmásról van szó, de nem azonos módon bevésve az érmén és a fiában... Így te is – bizonyos értelemben – Isten érméje vagy, de sokkal értékesebb annál, mert gondolsz rá, tudod és megéled, kinek a képét viseled és kinek a képe szerint alkottak. A közönséges pénzérme azonban nem tudja, hogy a császár képét viseli.

Szent Ágoston

A szentmise olvasmányai

- 1. Iz 45,1-6** Isten nagy hatalommal ruházta fel Küroszt, aki bár nem ismeri Őt, mégis dicsőségét fogja szolgálni az üdvösség történetében.
- 2. 1Tessz 1,1-5b** Pál apostol hálát ad Istennek a tesszalónikai közösségért, különösen is tevékeny hitükért, áldozatos szeretetükért és a Krisztusba vetett szilárd reményükért.
- 3. Mt 22,15-21** Jézus váratlanul frappáns választ ad azoknak, akik alattomos kérdésükkel kelepcebé akarják őt csalni.

Az adópénz

Az „adógaras” szakasza – ahogy régen emlegették – mind a három szinoptikusnál szerepel (Mk 12,13-17; Lk 20,20-26). Műfaj szempontjából „vitatörténet”. Itt, Máté „ötödik könyvében” (elbeszélő rész: 19,1-23-39) öt ilyen vitatörténet fordul elő. Ez a második (az első: 21,12-27).

A Heródes-pártiak a Heródes-dinasztia feltétlen hívei voltak. Jézus idejében Heródes Antipász negyedes fejedelem a dinasztia fő képviselője (vö. 14,3). A dinasztiaalapító Nagy Heródes ügyes rómarabarátt politikát folytatott, s abban látta a jövő biztosítását, hogy Rómát mindenben kiszolgálja. A Heródes-pártiak saját jólétük biztosítását is a római uralom feltétlen elismerésében látták.

A kérdést a farizeusokkal közösen teszik fel. Bevezetőjük a jóindulat megnyerését célozza, de Jézus ismeri hátsó gondolatukat. Az Isten útja az Isten akarata szerinti életet jelenti. „Nem tekintesz az emberek személyére” vagyis nem vagy személyválogató, csak az igazságot nézed. Ez az Ószövetségben Isten tulajdonsága (pl. 1Sám 16,1).

A római adót (latin: census, görög: kenzosz) a nem római polgároknak kellett fizetni a birodalom területén, mégpedig római pénzben kellett leróni. Ezért kér Jézus „adópénzt” a kérdezőktől. Az adó (census) fejadó is volt (tributum capitis), amely különbözött a földadótól (tributum agri) és a kereskedelmi adótól vagy vámtól. A júdeai adót a császári „fiskusnak” (latin fiscus = pénzügy) fizették be, s így közvetve magának a császárnak adták. A pénzverés jogát Róma magának tartotta fenn. A forgalomban levő pénz ezüstdénár volt, s ez volt az „adópénz” (vö. 18,28). A csatlós királyságok és szabad városok is verhettek pénzt, de csak római engedéllyel, és ilyenkor külön ki kellett emelni azt az engedélyt. Az engedély nélküli pénzverés egyenértékű volt a lázadással.

A kivetett adó mélyen sértette a zsidók öntudatát. Teokratikus felfogásuk szerint Izrael egyetlen ura és parancsolója Isten, míg az adófizetés a pogány uralkodó elismerését jelenti. A Jézusnak feltett kérdés arra keres választ: nem kerül-e Izrael ellentétbe Istennel, ha aláveti magát az adófizetés kötelezettségének, s ezzel elismeri a császár fennhatóságát. Az adófizetéssel szemben minden párt világos állásfoglalást képviselt (zelóták: 7,15; farizeusok és szaduceusok: 3,17). A zelóták szabadságharcosok voltak, tehát elleneztek az adófizetést. Elvben a farizeusok is ellene voltak, de féltek a rómaiaktól, s így gyakorlatban megfizették az adót. A szaduceusok és a Heródes-pártiak az adófizetés mellett voltak, mert a római uralmat saját hatalmuk alátámasztására használták. Bárhogy is felel Jézus a kérdésre, beesik a csapdába: ha az adófizetést jóváhagyják, elveszti a néptömeg rokonszenvét, amely szabadságra áhítozott. Ha ellene van, akkor mint lázítót fel lehet jelenteni a rómaiaknál.

Jézus válasza már benne van a kérdésben: Mutassátok az adópénzt! A dénárón ugyanis akkor Tiberius császár (Kr.u. 14,37) képe és felirata volt. A dénárt a császár verette, az ő pénze volt, ő rendelkezett vele. Jézus utal a farizeusok képmutatására is: használják a római pénzt – amelyen számukra tiltott emberi ábrázolás is van -, élvezik a római pénzügy előnyeit, s mégis felteszik neki a kérdést, hogy szabad-e adót fizetni a császárnak. Jézus a válaszában elvetette a zelóta álláspontot, de nem csatlakozott a Heródes-pártiakhoz sem. Amellett a válasza nem állítja, hogy a császárnak joga van adót szedni, csupán megállapítja a tényleges helyzetet: a császár pénzt veret és adót szed. Nem állítja és nem tagadja a császár jogát: egyszerűen nem akar vele foglalkozni.

Végeredményben tehát kerüli a politikai értelmű megoldást, s ehelyett új vallási távlatba helyezi a problémát. Isten az embert saját képmására teremtette (Ter 1,27). Ezért az ember egész léteben Istené. Jézus mondása új értelmet nyer: A pénzt adjátok a császárnak, mert az ő képét hordja, de az ember teljesen Istené, mert Isten képét hordozza. Ez Tertullianus magyarázata (†220 körül, De idololatria 15).

Jakubinyi György

Jézus remek vitakozó. Jézus számára a farizeusok csapdája rendkívül körültekintően van megszerkesztve. A farizeusok nem maguk kérdezik meg Jézust, hanem küldötteik révén, akik egyúttal tanúk is lehetnek Jézus ellen. A kérdést úgy teszik fel, hogy Jézus csak igennel vagy nemmel tudjon válaszolni. Ha igennel válaszol, bajba kerül a nacionalisták és zelóták előtt, akik vallási okokból is (legalábbis ezekre hivatkozva) tiltották az adófizetést. Ha Jézus nemmel válaszol, a Heródes-pártiak és a rómaiak vádolhatják lázítással. Jézus azonban „átlátott álnokságukon” – ahogyan az Írás mondja. „Mutassátok az adópénzt!” – szól rájuk. Azok észre sem veszik, mire megy ki a „játék”. Elővesznek egy dénárt, s ezzel bizonyítják, hogy használják a császár pénzét. (Demonstratio facti.) „Kinek a képe és felirata ez?” kérdésre pedig szóval is megvallják, hogy gyakorlatilag elismerik a rómaiak uralmát. Az ítéletet – most már saját maguk fölött – Jézus csak megerősíti: „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és az Istennek, ami az Istené.”

Csanád Béla

Valaki mondja meg, milyen az élet! (22.)

III. RÉSZ

Senki sem lehet sziget

Másokkal élni, másokért élni

18. Az igazi sport

A „sportos” pápa a sportolókhoz

„A sport nemes emberi és lelki értékek közvetítője lehet, de csak akkor, ha szigorúan betartjuk a szabályokat. Ha boldogulni akarunk az életben, kitartóan kell elviselni a fáradságot. A sportolók jól tudják ezt: csak kemény edzések árán érnek el jelentős eredményeket.

Nem szabad, hogy a lelkes szurkolók rajongása mások veszélyeztetéséig vagy a közjavak megrongálásáig fajuljon.

A sport nem pusztán fizikai erő és technikai felkészültség, a sportnak szellemisége is van. Csak akkor beszélhetünk sportról, ha e két jellemző egyszerre igaz.

Minden sporttevékenység - akár amatőr, akár profi - olyan nemes emberi értékeket feltételez, mint kitartás a felkészülésben és az edzésben, képességeink helyes értékelése, becsület a versengésben, a szigorú szabályok elfogadása, az ellenfél tisztelete, együttérzés és önzetlenség.

Minden kereszténynek Krisztus kitartó bajnokává kell válnia, vagyis bátran és hitelesen kell az ő evangéliumát továbbadnia. Ahhoz, hogy ezt elérjük, legyünk állhatatosak az imádságban, gyakoroljuk az erényeket, és mindenben kövessük a Mestert! Tulajdonképpen Isten igazi bajnoka maga Krisztus: ő az erős Fiú, aki értünk szembeszállt ellenfelével, a Sátánnal, és a Szentlélek erejével legyőzte azt, így hozva el számunkra az Isten országát.”

Sportolók Jubileuma, 2000. október 28-30.

Igazi sportoló vagy:

1. Ha tudsz úgy győzni, hogy közben nem bízod el magad.
2. Ha tudsz úgy veszíteni, hogy megőrzöd a mosolyod.
3. Ha a meccs után mindenféléről tudsz beszélgetni a barátaiddal, kivéve a meccsről.
4. Ha a pályán meg tudod őrizni a méltóságodat, és el tudod fogadni a bíró döntéseit, akár igazságosak, akár nem, akár szabályosak, akár nem.
5. Ha a találkozón elviseled, ha szabálytalankodnak veled, és nem adod vissza.
6. Ha tudsz győzni anélkül, hogy fölényeskednél, ha tudsz erős lenni durvaság nélkül.
7. Ha nemcsak magadra, hanem a csapatodra is gondolsz.
8. Ha meg tudsz hajolni a vesztes előtt.
9. Ha tudsz elfogulatlan néző lenni, vagyis a szép játék a fontos számodra és nem az, hogy éppen melyik csapat nyer.
10. Ha tudsz örülni az ellenfél győzelmének, és meg tudod vigasztalni, amikor te nyertél.

(Emile Lefranc)

Köszönöm, Uram...

Köszönöm, Uram, hogy testet adtál,
 hogy sportolhassunk, játszhatunk
 és kikapcsolódhassunk.
 Köszönöm Uram, hogy egészséget és békességet adtál,
 hogy örömmel és teljes szívvel
 élhessük az életet.
 Köszönöm a szabadidőt,
 amit a barátaimmal tölthetek.
 Köszönet az emberekért és a helyszínekért,
 amelyek lehetővé teszik a sportolást,
 az edzést és a versenyzést.
 Köszönet a győzelmekért és a vereségekért,
 amelyek felkészítenek az életre,
 és erősebbé tesznek bennünket.
 Köszönöm, hogy a játék után
 vidámabban fordulhatunk
 a mindennapok gondjai felé.
 Köszönet mindazért, amit a sportolóktól
 és a sport szabályaiból tanulhatunk
 a pályán és az életben.
 Köszönet a vasárnapért, az imádság napjáért,
 amikor pihenhetünk és együtt lehetünk testvéreinkkel.
 Köszönöm, Uram, hogy te vagy a mi edzőnk és mesterünk,
 aki mindig velünk maradsz.

(Luigi Guglielmoni)

19. www.tetszel.hu

„Nahát, holnap nősülsz?” – „Igen, de semmi komoly” – hangzik egy vicces jelenet Aldo, Giovanni és Giacomo előadásában a Tre uomini e una Gamba („Három férfi és egy láb”) című filmben. Mindannyiunknak szüksége van egy társra. Erről az érzésről, a szerelemről szól a legtöbb dal, ezért könyörög a legtöbb szív, és erről beszél a legtöbb száj a földön. Ugyanakkor sokszor a szerelem a legkönnyedebben vett, a legegyszerűsített érzélem is. „Azt mondják, hogy szerelem, de nem, lehet ezt szerelemnek hívni” – szól egy olasz dalban néhány évvel ezelőtt. Talán el kellene törölni ezt a szót, hogy „szerelem”, mert ma ez már sok mindent jelent és közben semmit sem.
 „Az az Isten akarata, hogy szentek legyetek. Kerüljétek a tisztátalanságot! Mindegyiktek szentül és tisztességesen éljen feleségével, és nem szenvedélyes érzékiségben, mint a pogányok, akik nem ismerik az Istent! Senki se károsítsa meg és ne csalja meg üzleti ügyben testvérét, mert az Úr megtorol minden ilyesmit, ahogy előbb már megmondtuk és kifejtettük. Hiszen az Úr nem bűnös életre hívott bennünket, hanem szentségre. Aki tehát az ilyen dolgokat megveti, nem az embert veti meg, hanem az Istent, aki kiárasztotta ránk a Szentlelket.”
 (1Tessz 4,3-8)

(Folyt. köv.)

Luigi Guglielmoni – Fausto Negri

Vasárnapi jegyzet

Új lelkiség szolgálatában élt

Sík Sándor halálának évfordulójára (2.)

Lelki ember volt, reálisan látó. Ezt írta: „Így kell elindulnunk Isten felé: a természetre építeni. Szívünk természetes ösztönével kell keresni a jót (...) Ahhoz, hogy Istenhez eljuthassak, először a természethez kell fordulnom, lelkem természetén keresztül kell eljutnom Hozzá. Majd azután az Úristen tovább segít.” Nem a természet ellenére, hanem azon át, annak segítségével találja meg a Teremtőt. Nem erőlködik, hanem kiegészíti a természetet; Jómagam ebben látom Sík Sándor természet szeretetének magyarázatát, rétek, erdők, hegyek, folyók szemlélését. Meggyőződése, Prohászka püspök aktivizmusa soha nem törődött ki művészetéből, életfelfogásából. A transzcendens tájmodell, ami mátrai, pilisi és más barangolásai, pihenései közt lelkébe épült. Elegendő egy-két gyönyörű versét, például az imádság a hegyen címűt idézni: *Itt a hegyen, ahol minden levők: / Menny-kupola, hétágú-gyertya fák, / Kakukkfű-tömjén, hangyakörmenet, / Szóló madárdal és szellő-karének / Egy zsolozsmába olvad fel Tehozzád - / Hozzád, kit megnevezni nem tudok, / De a Te neved minden szó a számon; / Akit keresni hiábavaló, / Mert nem vagy ember-érhető helyen, / De kereslek, mert megtalálalak, / És aki keres, az is csak Te vagy; / Akinek halló füle nincs szavamra, / De minden szómat visszahangozod, / Gondolatomat, a vérem verését, / És minden szómat Te vagy aki mondod: / Hadd tárom Hozzád én is mindenestül / Veled csordultig-édes lelkemet...*

Mátraszentimre új templomfalán az emléktábla – amely a költő hajdani ittléteit idézi – ugyancsak a megtalálás, a helytállás bizonyítéka: *Állani, némán, mint a Mátra, / Nem nézni előre, se hátra. / Nem erőlködni befelé sem, / Csak bámulni a létezésen...*

Piliscsaba-Klotildiget is „pihenő-állomása volt – tanítványa családjának meghívására. E sorok írójának így számoltak be a „professzor úr” mindig békességet kereső magatartásáról: – Esténként mindannyiunkat a kertbe hívott. Körülültük a hatalmas fát, s ő a csillagok alatt ezt mondta: Hallgassuk a csendet.

Kodály a hegyek imádságát írta kottába, Sík Sándor a benső békességet – versbe. Két testvérlelk volt, egyik legnevesebb közös karmű, a Te Deum, a keresztény életbölcseesség, a kegyelmi élet, az aszkézis „alapkódexe”: *Hogy boldoggá tett minden, ami szép / és ami rút, nem tett boldogtalanná, / hála legyen. / Hogy sohasem féltém a szeretettől / és szerethettem, akik nem szerettek, / hála legyen. / Hogy akik szerettek, szépen szerettek / és hogy nem kellett nem szépen szeretnem, / hála legyen. / Hogy amim nem volt, nem kívántam, / és sohasem volt elég aki voltam, / hála legyen. / Hogy ember lehettem akkor is, / mikor az emberek nem akartak emberek lenni, / hála legyen.*

Sík Sándor hite, írói, pedagógiai szolgálata realista lélek tanúságtétele, ami azt jelenti: idegen minden, ami „elvont, vértelen, nem e világból való”. Ő maga jellemzi így az istenélménnyel eltöltött magyar költöket. Ez rá is illik. A világot továbbra sem láthatja másként az, aki folytatni akarja a keresztény eszmeiségű irodalmat.

Bensősége, egyszerűsége időszerű üzenet ma is.

† Tóth Sándor

hírek információk

A katolikus egyházban több évtizedes hagyomány október hónap folyamán a missziós gondolat tudatosítása. Az idén október 22-e a missziók világnapja, mely alkalom arra is, hogy az egyház tagjai adományaikkal is segítsék a missziós munkát. Ezért a mai, vasárnapi perselyadományokat minden katolikus templomban a missziók javára továbbítják.

Őszi zárandoklatra várják az érdeklődőket a Belvárosi Plébánia szervezői október 23-án, 10.00 órától. A „Zarandokséta a zsoldárok nyomán” című program résztvevői a domaszéki Kunhalom állomástól indulnak, és egy 5 km-es körsétát tesznek a környező tanyavilágban. A kiránduláson való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Jelentkezni október 18-ig program@szegedidom.hu oldalon lehet.

Október 23-án, nemzeti ünnepünkön a Szegedi Dóm Látogatóközpont és az urnatemető is zárva tart.

A Belvárosi Plébánia közössége október 24-én, kedden a 18.00 órákor kezdődő szentmisében ünnepli a Fogadalmi templom felszentelésének évfordulóját. Az ünnepi szentmisét a Szeged-Csanádi Egyházmegye káptalanjának (kanonoki testületének) tagjai celebrálják.

A CsaládKözPont vár minden érdeklődőt a CsaládEgyetem 10. tanévének második előadására október 24-én, kedden 18.00 órákor a Katolikus Házba. Az előadást Papp Miklós görögkatolikus pap, moráleteológus tartja „Az életközép kérdései és sanszai” címmel. Az előadás során többek között szó lesz ennek a fontos fordulópontnak a problémáiról és az újonnan megnyíló lehetőségeiről. A téma minden embert érint, az előadás segíthet, hogy jobban megértsük magunkat, a házasságunkat, fejlődési ívünket.

Alkotóházba várja a kézműveskedni vágyókat a Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitás. A keddenként, 15.00-18.00 óráig az ÁGOTA Közösségi és Kulturális Centrumban (Csongor tér 8.) készített ajándékokat, gyertyákat, dísz tárgyakat és képeslapokat a Karitás karácsonyi jótékonyasági vásárán lehet majd megvásárolni. A következő alkalom október 24-én lesz.

Sütőtökös baba-mama partit rendeznek a Belvárosi Plébánia munkatársai október 24-én, kedden 10.00 órától. A Katolikus Házba azokat a kisbabás anyukákat várják, akik gyermeküknek szívesen adnak sütőtökből készült ételeket, ivóleveket, és a recepteket örömmel megosztják szülőtársaikkal. A program ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Jelentkezni a fogadalmitemplom.hu oldalon lehet.

A CsaládEgyetem keretében Bodnár Ágnes Kapcsolódó Nevelés oktató, ötgyermekes édesanya október 26-án, csütörtökön 17.00-18.30 között tart interaktív előadást „Fókuszban a beszoktatás” címmel a Katolikus Házban. Várják mindazon szülőket, nevelőket, pedagógusokat, akik gyakorlatias és hatásos eszközöket keresnek a gyerekekkel való együttműködéshez. Az előadás ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött. Jelentkezni lehet a csaladegyetem.hu honlapon található linken.

A Belvárosi Plébánia szervezésében minden hónap harmadik vasárnapján, 16.00 órától várják a plébánia közösségéhez tartozó kisgyermekes családokat az óvodások miséjére a Katolikus Házba (Dugonics tér 12.). A következő alkalom jövő vasárnap, október 29-én lesz.

A Gál Ferenc Egyetem szegedi Teológiai Kara keresztfeléves hitéleti felvételit hirdet. Január 25-ig várják a jelentkezőket a katolikus teológus (osztatlan), hittanár-nevelőtanár (osztatlan és mesterszak) és katekéta-lelképásztori munkatárs (alapszak) képzésekre. A jelentkezés közvetlen, belső alkalmassági felvételi lesz, a mesterképzéshez bármilyen alaptanulmány megfelel. Állami ösztöndíjas vagy alacsony díjas képzések, külföldi ösztöndíjak, keresztény közösség, személyes vezetés, nyelvtanulás, nyelvvizsga lehetőség várja a fiatalokat és diplomásokat Szegeden. Jelentkezni az Egyetem honlapján (gfe.hu) lehet.

Tizenöt sportággal ismerkedhettek meg az ÁGOTA Közösség fiataljai ÁGOTA Falván szeptember 30-án. A sportnapot a Szeged-Csanádi Egyházmegye Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatója és az ÁGOTA® Alapítvány szervezte, melyen mintegy 350 állami gondoskodásban nevelkedő fiatal vett részt az ország 12 vármegyéjéből. Az esemény két alappillérré épült: a 10-12 éves korosztály egy mini labdarúgó-bajnokságon vett részt, az idősebbek pedig egy nagy sportágválasztón próbálták ki például a judót, a birkózást vagy éppen az íjászatot. A rendezvény a mozgás örömein túl arra is lehetőséget biztosított a gyermekeknek, hogy közelebbről is megismerkedhessenek sorstársaikkal.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Kateketikai Intézete „Akiken átsüt a fény...” címmel szakmai műhelyeket szervezett. A szeptember végén és október elején rendezett találkozók mintegy hatvan katekéta vett részt Szegeden és Békéscsabán. A szeged- alsóvárosi ferences plébánián és a Savio Szent Domonkos Katolikus Általános Iskolában tartott összejövetelen a résztvevők a Kett pedagógiai foglalkozás módszertanával ismerkedtek. A szakmai műhelyeket Gazsó Ilona, a békéscsabai iskola pedagógusa és Vargáné Bögi Veronika, az egyházmegyei Kateketikai Intézet munkatársa vezette.

A régió legrangosabb gazdasági konferenciáját tartotta a Csongrád-Csanádi Kereskedelmi és Iparkamara, valamint az Enterprise Europe Network október 12-én a Szent Gellért Fórumban. A Top 100 elnevezésű tanácskozáson többek között a magyar ipar stratégiájáról és aktuális helyzetéről, a gazdasági kilátásokról, a globális piaci trendekről, valamint a mesterséges intelligenciáról volt szó.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
Szeberényi Klára, † Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.